

Jak rozpoznać i wspierać inteligencję u swojego dziecka?

Coraz więcej dzieci mówi szczerze, że oni się nie uczą, bo im się nie chce. Jestem mocno zaniepokojona, a co Wy na to? Czy pozwolicie, aby Wasz syn całymi popołudniami jeździł na rowerze nie wiadomo gdzie, albo by Wasza córka godzinami bezmyślnie przeglądała filmiki wątpliwej wartości? Zachęcam Was, drodzy Rodzice do spojrzenia na swoje dziecko pod kątem jego uzdolnień, a następnie do stworzenia mu warunków, by jak najlepiej się rozwijało. Czas tak szybko ucieka, a pewnych zaniedbań z dzieciństwa nie da się już nadrobić. W każdym z nas drzemie talent, trzeba go tylko rozpoznać, a następnie rozwijać!

Psycholog - Howard Gardner zauważył, że człowiek ma aż 8 różnych typów inteligencji, z których każda jest równoprawna. Nie można więc np. stwierdzić, że dziecko, które z matematyki nie rozumie za wiele, jest słabe, skoro świetnie radzi sobie na zajęciach z plastyki. Każdą z inteligencji należy rozwijać w inny sposób i każda z nich objawia się już w dzieciństwie. To, czy i w jaki sposób dziecko wykorzysta swoje predyspozycje ku danemu typowi inteligencji, zależy od kultury, w której się wychowuje, środowiska, w którym dorasta, a także od tego, jakie decyzje w tym zakresie podejmą rodzice dziecka, a później - ono samo.

Inteligencja językowa

Jak sama nazwa wskazuje, dziecko z rozwiniętą inteligencją językową jest żywo zainteresowane słowem - lubi słuchać, gdy ktoś mu czyta, szybko podejmuje samodzielne próby czytania, dysponuje słownictwem bogatszym niż jego rówieśnicy. Łatwo przychodzi mu nauka języków obcych i w przyszłości często wybiera zawody właśnie z językami związane. Ten typ inteligencji wiąże się również z bardzo dobrą pamięcią słuchową - dzieci szybko utrwalają sobie usłyszaną treść, chętnie uczą się wierszyków na pamięć.

Jak rozwijać predyspozycje dziecka, które wyróżnia się inteligencją językową? Warto grać razem z nim w gry planszowe, w których motywem przewodnim są zabawy słowne. Warto również znaleźć każdego dnia czas, by poczytać dziecku - ono uwielbia i słuchać, i zapamiętywać. Dzieci z inteligencją językową szybko same sięgają po książki. Oprócz czytania wskazane jest opowiadanie najmłodszym baśni i bajek, a także proszenie o samodzielne zakończenie przez nich danej opowieści.

Inteligencja matematyczno-logiczna

Dzieci obdarzone tą inteligencją szybko zauważają zależności przyczynowo-skutkowe w tym, co się wokół nich dzieje. Uwielbiają rozwiązywać rebusy i wszelkiego rodzaju łamigłówki. Dzieci z inteligencją matematyczno-logiczną są bardziej uporządkowane od swoich rówieśników, lubią wszystko klasyfikować, dzielić na grupy. Zadają rodzicom (i nie tylko) mnóstwo pytań, ponieważ są niezwykle ciekawe świata. Dzieci z inteligencją matematyczno-logiczną wykazują się dociekliwością i konkretnością w rozwiązywaniu problemów.

Jak wspierać ich rozwój? Istnieje wiele zadań, gier logicznych przeznaczonych również dla najmłodszych dzieci - warto któreś z nich sprezentować dziecku lub nawet samodzielnie wymyślić, wydrukować z internetu - z zaufanej strony. Z dziećmi o tego typu zdolnościach można rozwiązywać pierwsze matematyczne zadania, a w domu zachęcać je do zabaw, np. w sklep, w których trzeba liczyć, odmierzać, układać.

Inteligencja przyrodnicza

Dzieci o inteligencji przyrodniczej bardzo lubią przebywać na świeżym powietrzu i brać udział we wszelkiego rodzaju wycieczkach. W ZOO zadają mnóstwo pytań o zwierzątka, szybciej niż rówieśnicy potrafią je przyporządkować do konkretnego gatunku. Podobnie jest z roślinami. W bibliotece dziecka o rozwiniętej inteligencji przyrodniczej można znaleźć wiele książeczek przyrodniczych, chętnie kolekcjonuje ono kwiatki, liście i zajmuje się domowymi zwierzętami. Aby rozwinąć w dziecku jego

zainteresowania, warto jak najczęściej zabierać je na wycieczki na łono przyrody i zachęcać do pielęgnacji własnego ogródka. Dziecko może również zbierać ulubione kwiaty, rośliny i chować je w specjalnych zielnikach. Warto zabierać je również na wystawy przyrodnicze i kupić pierwsze zwierzątko, którym mogłoby się opiekować.

Inteligencja wizualno-przestrzenna

Dzieci z inteligencją wizualno-przestrzenną uwielbiają mapy, labirynty, linie, kształty, obrazy. Potrafią świetnie je odwzorować, dlatego chętnie wybierają takie zawody jak architekt czy rzeźbiarz. Inteligencja wizualno-przestrzenna wyraża się również w bardzo dobrej orientacji przestrzennej i czytaniu map. Dzieci, u których dominuje ten typ inteligencji, lubią odczytywać dane z wykresów, tabel, nie mają problemów z samodzielnym tworzeniem schematów. Chętnie poświęcają się również rozkładaniu i ponownym składaniu zabawek.

Jak rozwijać ich zdolności? Wybierać książeczki, w których jest dużo ilustracji i pierwsze nieskomplikowane tabelki czy wykresy. Warto też zapisać dzieci o inteligencji wizualno-przestrzennej na zajęcia plastyczno-techniczne. Takie dzieci uwielbiają tworzyć konstrukcje z klocków i układać puzzle. W pokoju najmłodszych nie może wtedy też zabraknąć map i globusów oraz plasteliny, z której stworzą swoje pierwsze budowle.

Inteligencja muzyczna

Dzieci, które się nią wyróżniają, chętnie wyrażają swoje emocje w tańcu, nie mają najmniejszych problemów z poruszaniem się w rytm muzyki. Często podśpiewują sobie pod nosem - potrafią odtworzyć usłyszaną melodię. Dzieci o inteligencji muzycznej chętnie sięgają po różne instrumenty, uczą się tekstów piosenek i biorą udział w różnych przedstawieniach. Wykonują również pierwsze próby samodzielnego tworzenia muzyki. Inteligencję muzyczną dziecka, jak każdy inny typ inteligencji, można wykorzystać do przyswajania wiedzy, charakterystycznej dla innych rodzajów inteligencji. Dlatego regułki z matematyki czy wierszyki z języka polskiego warto pozamieniać w śpiewne rymowanki, które dziecko łatwiej zapamięta. Kolejnym krokiem, wspierającym rozwój dziecka z inteligencją muzyczną, jest zapisanie go na zajęcia muzyczne dla najmłodszych: ze śpiewu czy gry na konkretnym instrumencie.

Inteligencja intrapersonalna(wewnętrzna)

Dziecko o inteligencji intrapersonalnej (warto nie pomylić jej z interpersonalną) świetnie czuje się we własnym towarzystwie. Potrafi dobrze się zorganizować i zmotywować, by wykonać dane zadanie. Radzi sobie z samodzielną pracą i jest dociekliwe - "na własną rękę" poszukuje odpowiedzi na trapiące je pytania. Dzieci

o inteligencji intrapersonalnej chętnie same się bawią i wykazują się dużą zaradnością. Co teoria inteligencji wielorakich mówi o rozwoju dzieci z inteligencją intrapersonalną? Dobrze wyznaczyć dla nich własne miejsce w domu do pracy, np. kącik do nauki. Warto też pytać dziecko o własne zdanie i wybierać takie gry, w które będzie mogło grać samodzielnie. Z drugiej strony, osoby o inteligencji intrapersonalnej nierzadko bywają skryte, więc takie rozgrywki w gronie rodziny i rówieśników powinny wpłynąć u nich na rozwój innego rodzaju inteligencji - interpersonalnej.

Inteligencja interpersonalna

Dzieci wyróżniające się inteligencją interpersonalną nie mają kłopotów z odnalezieniem się w grupie rówieśników, wręcz przeciwnie - łatwo nawiązują kontakty i często zostają liderami. Dzieci wyróżniające się inteligencją interpersonalną chętnie i często wygłaszają swoje zdanie, a gdy coś im się nie podoba - nie mają problemów z odmową. To tzw. dusze towarzystwa, które większość kolegów i koleżanek bardzo lubi i w towarzystwie których chętnie przebywa. Jak rozwijać inteligencję interpersonalną dziecka? Organizować zabawy w grupie, powierzać mu ważne zadania w domu, np. nakrycie do stołu czy ułożenie rzeczy w szafce. Dziecko o inteligencji interpersonalnej warto również uwrażliwiać na potrzeby innych dzieci - rozmawiać o koleżankach i kolegach, odpowiadać na zadawane przez najmłodszych pytania.

Inteligencja ruchowa

Dzieci z inteligencją ruchową nie potrafią długo usiedzieć w jednym miejscu. Uwielbiają aktywność fizyczną: na zajęciach wf-u są jednymi z pierwszych, którzy potrafią przeskoczyć przez kozła czy utrzymać się na równoważni. Dzieci z inteligencją ruchową często gestykują, potrafią swoim ciałem wyrażać emocje, mają świetną koordynację ruchową. Potrafią również właściwie ocenić odległość konkretnych punktów, zazwyczaj nie mają problemów z określaniem kierunków. Dzieci z inteligencją ruchową często są również uzdolnione manualnie. Co radzi autor? Oczywiście warto zapisać takie dziecko na zajęcia sportowe i poświęcać czas na rozwój jego sportowych talentów. Najmłodszy uzdolniony ruchowo chętnie występuje w przedstawieniach w przedszkolu/szkole i zapisuje się na zajęcia, wymagające zdolności manualnych. W rozwijaniu inteligencji ruchowej pomagają również zabawy typu kalambury i twister.

Mając taką wiedzę, zachęcamy do spojrzenia na nowo na swoje dziecko, by pomóc mu rozwijać jego mocne strony i jego inteligencję od najmłodszych lat.

Pedagog szkolny- Sławomira Patyk